

Tárgytematika / Course Description

Regionális turisztikai területfejlesztés és térségi menedzsment

KGNM_RKTM034

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Somlyódyné dr.Pfeil Edit

Félév / Semester: 2024/25/1

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 2/2/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy célja, hogy a turizmus, valamint a területpolitika és a területfejlesztés mint horizontális szakpolitika kapcsolatát megismertesse a hallgatókkal. Ehhez egyrészt az Európai Unió kohéziós és regionális politikájának cél- és eszközrendszerébe, másrészt a területfejlesztés hazai intézményi környezetébe, szereplőibe, finanszírozási mechanizmusába avatja be a hallgatókat. A tárgy a turizmusra mint jelentős nemzetgazdasági ágazatra tekint, ezért fejlesztését összekapcsolja a hálózatosodás igényével, az alulról kezdeményezett stratégiai típusú gazdaságfejlesztés szemléletével és a térségek versenyképességének problematikájával. A tantárgy tárgyalja a turisztikai fejlesztéseknek a településfejlesztéssel és -tervezéssel, a város- és vidékfejlesztéssel való összefüggéseit, továbbá a turizmus szempontjából releváns beavatkozási térségek menedzselésének technikáit. Emellett a tantárgy bemutatja a turizmus állami irányításának eszköz- és intézményrendszerét. A gyakorlatok során a hallgatók elemzik a különböző szinten elfogadott területi- és turizmusfejlesztési stratégiákat, továbbá azok egymáshoz való kapcsolódását, a menedzsment szervezetek működését és esettanulmányokon keresztül megismerkednek a sikeres térségi területfejlesztési és turisztikai kezdeményezésekkel.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Témakörök

1. A területfejlesztés fogalma, célja és alapelvei. Az EU regionális politikája.
2. A versenyképesség értelmezése, térségek versenyképessége és annak sikertényezői.
3. A helyi gazdaságfejlesztés szakaszai és lépései.
4. Hálózatok és klaszterek jellemzői, tipizálásuk – a területi verseny új szereplői.
5. Klaszterpolitikák és klaszterfejlesztés.
6. A terület- és településpolitika a közpolitikák rendszerében. A tér, térbeliség és a település fogalma.
7. A magyar településhálózat jellemzői – A városfejlesztés irányai és eszközei.
8. Területi egyenlőtlenségek és kedvezményezett térségek – Falu- és vidékfejlesztés hazánkban.
9. Területi és a települési szintű tervezés mint a területpolitika eszköze. A kormányzati és a helyi tervek egymásra épülése.
10. Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió és a területi, valamint a turisztikai ágazat célrendszere
11. A területfejlesztés intézményei, valamint menedzsmentje.
12. A turizmus állami irányítása és a turizmuspolitika stratégiai irányvonalai.
13. A turizmusfejlesztés beavatkozási térségei és menedzsmentje.
14. Konzultációs óra.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Szóbeli kollokvium a vizsgaidőszakban, előre megadott kérdések alapján.

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok: tudásellenőrző kérdések témakörönként.

A szóbeli vizsga anyaga a kötelező irodalom és az órán elhangzott előadások.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

- Smahó Melinda–Rechnitzer János (2011) Területi politika. Akadémiai Kiadó, Budapest. 79–118.
  - Lengyel Imre (2010) Regionális gazdaságfejlesztés. Akadémiai Kiadó, Budapest 69–91., 99–139., 225–251.
  - Rechnitzer János – Páthy Ádám – Berkes Judit (2014) A magyar városhálózat stabilitása és változása. Tér és Társadalom 28 (2) 105–127.
  - Finta István (2015) Az integrált terület- és vidékfejlesztés eszközei és korlátai Magyarországon. Tér és Társadalom 29. évf. 1. sz. 132–148.
  - Szabó Pál (2018) Térszerkezeti kihívások és fejlesztési térségek Magyarországon. Tér Gazdaság Ember VI. évf. 2. 35–50.
  - Romero-Pablo M. P.–Gómez-Calero, P.–Sánchez-Rivas, J. (2016) Tourism, Competitiveness and Economic Growth: A New Analytical Model. In: (Ed.) Butowski, L.: [Tourism – From Empirical Research Towards Practical Application](#). 111–135. DOI: 10.5772/62276
-

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL

- Fricke, C. (2015) Spatial Governance across Borders Revisited: Organizational Forms and Spatial Planning in Metropolitan Cross-border Regions, *European Planning Studies*, 23:5, 849-870, DOI:
- Erdősi F. (2002) Gondolatok a közlekedés szerepéről a régiók/városok versenyképességének alakulásában. *Tér és Társadalom* 16. évf. 1. 135–159.
- Lengyel I. – Varga A. (2018) A magyar gazdasági növekedés térbeli korlátai – helyzetértékelés és alapvető dilemmák. *Közgazdasági Szemle* LXV. évf. 2018. május. 499–524.
- Patkós Cs. (2014) A Leader-program Európában és Magyarországon. *Educatio* 3. 394-402.
- Póla P.–Chevalier, P.–Maurel, M.-C. (2015) A LEADER akciócsoportok és partnerségi hálózatok működésének tanulságai Baranya megyében. *Tér és Társadalom* 29. évf. 1. sz. 175–194.
- Servillo, L. –Bruijn, M. (2020) From LEADER to CLLD: The Adoption of the New Fund Opportunities and of Their Local Development Options *ESTIF* 3. 223–233. (Horizon 2020 research and innovation programme under the Marie Skłodowska-Curie Grant Agreement No. 749899.)
- Típdold F. – Jusztin V.– Keleonné Török L. (2016) 2014-2020 – fejlesztési keretek. Európai uniós és hazai tervek, programok. *Területfejlesztési füzetek különszám*.